

Μάθημα / Τάξη**ΑΡΧΑΙΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΑ****Ημερομηνία**

25/02/2024

Επιμέλεια Διαγωνίσματος**ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΤΜΗΜΑ****ΚΕΙΜΕΝΟ**

Μουσικήν [...] πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ὄφελος ἀσκεῖν, Ἀρκάσι δὲ καὶ ἀναγκαῖον. [...] Παρὰ μόνους γὰρ Ἀρκάσι πρῶτον μὲν οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ἄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμους τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας, οἷς ἕκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τοὺς ἐπιχωρίους ἥρωας καὶ θεοὺς ὕμνουσι· μετὰ δὲ ταῦτα [...] πολλῇ φιλοτιμίᾳ χορεύουσι κατ' ἐνιαυτὸν τοῖς Διονυσιακοῖς ἀύληταῖς ἐν τοῖς θεάτροις [...]. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναί τι μὴ γινώσκειν οὐδὲν αἰσχρὸν ἡγοῦνται, τὴν γε μὴν ὠδὴν οὐτ' ἀρνηθῆναι δύνανται διὰ τὸ κατ' ἀνάγκην πάντας μανθάνειν, οὐθ' ὁμολογοῦντες ἀποτρίβεσθαι διὰ τὸ τῶν αἰσchrῶν παρ' αὐτοῖς νομίζεσθαι τοῦτο. [...] Ταῦτά τέ μοι δοκοῦσιν οἱ πάλοι παρεισαγαγεῖν οὐ τρυφῆς καὶ περιουσίας χάριν, ἀλλὰ θεωροῦντες μὲν τὴν ἐκάστων αὐτουργίαν καὶ συλλήβδην τὸ τῶν βίων ἐπίπονον καὶ σκληρόν, θεωροῦντες δὲ τὴν τῶν ἡθῶν αὐστηρίαν, ἣτις αὐτοῖς παρέπεται διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ψυχρότητα καὶ στυγνότητα τὴν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς τόποις ὑπάρχουσαν.

Πολύβιος, *Ιστορίαι* 4.20.4-21.1**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

A1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες γράφοντας το αντίστοιχο χωρίο του κειμένου που το επιβεβαιώνει.

1. Ο Πολύβιος αναφέρει ότι για τους Αρκάδες η ενασχόληση με τη μουσική δεν ήταν κάτι αναγκαίο, αλλά κάτι προαιρετικό.
2. Οι Αρκάδες καθιέρωσαν την καλλιέργεια της μουσικής και του τραγουδιού, με σκοπό να καλυτερεύσουν την καθημερινότητά τους.

(Μονάδες: 2)

A2. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το παρακάτω χωρίο του κειμένου: «Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναί τι μὴ γινώσκειν οὐδὲν αἰσχρὸν ἡγοῦνται, τὴν γε μὴν ὠδὴν οὐτ' ἀρνηθῆναι δύνανται διὰ τὸ κατ' ἀνάγκην πάντας μανθάνειν, οὐθ' ὁμολογοῦντες ἀποτρίβεσθαι διὰ τὸ τῶν αἰσchrῶν παρ' αὐτοῖς νομίζεσθαι τοῦτο.»

(Μονάδες: 2)

A3. Πώς αιτιολογεί ο ιστορικός την επιλογή των παλαιότερων κατοίκων της Αρκαδίας να καθιερώσουν την καλλιέργεια της μουσικής και του τραγουδιού και πώς αξιολογείτε την άποψη του;

(Μονάδες: 2)

B1. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις: *δόγμα, παρείσακτος, διατριβή, λάφυρο.*

(Μονάδες: 2)

B2. Να χωρίσετε τις ακόλουθες σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους μέρη και κατόπιν να δημιουργήσετε μια νέα σύνθετη λέξη της νέας ελληνικής χρησιμοποιώντας το β' συνθετικό τους: *φιλοτιμία, αύτουργίαν.*

(Μονάδες: 2)

G1. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω επίθετα στο βαθμό που ανήκουν και στη συνέχεια να τα αντικαταστήσετε στους άλλους βαθμούς στο γένος και στον αριθμό που βρίσκονται.

	Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
τούς άριστους			
τούς χείρους			
ταίς αίσχραις			

(Μονάδες: 3)

G2. Να αντικαταστήσετε εγκλιτικά τα παρακάτω ρήματα στον αόριστο β':

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
	<i>ἴδης</i>		
			<i>ἀναβάλετε</i>
		<i>εὔροιεν</i>	

(Μονάδες: 3)

Δ1. Να προσδιορίσετε το συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων λέξεων.

Μουσικὴν [...] πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ὄφελος ἀσκεῖν, Ἀρκάσι δὲ καὶ ἀναγκαῖον. [...] Παρὰ μόνοις γὰρ Ἀρκάσι πρῶτον μὲν οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ἄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμους τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας, οἷς ἔκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τοὺς ἐπιχωρίους ἤρωας καὶ θεοὺς ὕμνοῦσι.

(Μονάδες: 2)

Δ2. Να επιλέξετε την απάντηση που δηλώνει το σωστό είδος της γενικής σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις.

1. Ὁ ἄπειρος γραμμάτων οὐ βλέπει βλέπων.

α. διαιρετική, β. υποκειμενική, γ. αντικειμενική, δ. κτητική.

2. Οὗτος ἐτίμα τὴν μητέρα ἥττον (= λιγότερο) ἐμοῦ.
α. ιδιότητας, β. ὕλης, γ. αντικειμενική, δ. συγκριτική.
3. Νόμοι Σόλωνος.
α. διαιρετική, β. ιδιότητας, γ. του δημιουργού, δ. κτητική
4. Ἡ ἀγορὰ μεστή ἦν ἵππων.
α. κτητική, β. αντικειμενική, γ. περιεχομένου, δ. ιδιότητας.

(Μονάδες: 2)

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !